

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Ons kenmerk
BFB 2013-13136M

Bijlagen

2

Datum 10 oktober 2013
Betreft: Toetreding van Letland tot het ESM

Geachte voorzitter,

Op 1 januari 2014 treedt Letland toe tot de eurozone (hierover bent u onder andere geïnformeerd in het verslag van de Ecofin Raad van 9 juli 2013 met kenmerk Tweede Kamer vergaderjaar 2012-2013, 21501-07 nr. 1074)¹. Letland heeft de Raad van gouverneurs van het ESM onlangs een verzoek gestuurd om toe te mogen treden tot het ESM. In deze brief wil ik nader ingaan op deze aanvraag en de daaraan verbonden consequenties.

Consequenties Letse toetreding voor ESM-Verdrag

Artikel 2(1) van het ESM-Verdrag bepaalt dat het lidmaatschap van het ESM openstaat voor lidstaten van de Europese Unie die toetreden tot de eurozone. Toetreding van een nieuw lid tot het ESM-Verdrag brengt uit hoofde van artikel 8 allereerst mee dat het maatschappelijk kapitaal omhoog gaat. Hierdoor verandert de hoogte van het maatschappelijk kapitaal in annex II van het ESM-Verdrag. Vanzelfsprekend veranderen door de toetreding van een nieuw lid, ook de bijdragesleutels zoals opgenomen in annex I van het ESM-Verdrag. Tenslotte zal in dit geval de Letse taal worden toegevoegd als één van de officiële talen van de leden van het ESM, hetgeen noopt tot een aanpassing van het ESM-Verdrag.

De toetreding van Letland betekent dat het maatschappelijk kapitaal van het ESM toeneemt (conform artikel 10(3)). Uit artikel 10(3) volgt dat artikel 8 van het ESM-Verdrag, waarin staat vermeld dat het maatschappelijk kapitaal 700 miljard euro en het volgestort kapitaal 80 miljard euro bedraagt, automatisch wordt aangepast bij de toetreding van een nieuw lid. Letland zal, net als de huidige lidstaten, aandelen in het ESM ontvangen in ruil voor de inbreng van kapitaal. Deze aandelen bestaan uit een deel volgestort kapitaal en een deel oproepbaar kapitaal en worden bepaald op basis van de kapitaalsleutel van de ECB. In de tabel hieronder wordt weergegeven wat het gevolg is van de toetreding van Letland voor het maatschappelijk kapitaal van het ESM. Door de toetreding van Letland verandert het aantal aandelen in het maatschappelijk kapitaal van de huidige ESM-leden niet.

¹ Zie ook het persbericht over de uitkomst van de Ecofin Raad van 9 juli 2013
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/137928.pdf

Bovendien blijft het leningenvolume van 500 miljard euro ongewijzigd. Het ESM krijgt, door de ongewijzigde leningcapaciteit, een stevigere basis, omdat het maatschappelijk kapitaal groter wordt door de toetreding van Letland. Het Letse aandeel in het ESM zal 0,2757% bedragen. De bijdragesleutels van de huidige lidstaten in het maatschappelijk kapitaal van het ESM veranderen door de toetreding van Letland. Het Nederlands aandeel daalt van 5,717% naar 5,701% (in bijlage 1 vindt u alle nieuwe bijdragesleutels).

	Totaal (mrd €)	Volgestort kapitaal (mrd €)	Oproepbaar kapitaal (mrd €)
Maatschappelijk kapitaal 2012	700,00	80,00	620,00
Toename door toetreding Letland	1,94	0,22	1,72
Maatschappelijk kapitaal 2014	701,94	80,22	621,72

Tijdelijke correctie bijdragesleutel

Volgens artikel 42(1) en 42(3) van het ESM-Verdrag komt Letland in aanmerking voor een tijdelijke correctie van de ESM bijdragesleutel, omdat het bbp per hoofd van de bevolking lager is dan 75% van het gemiddelde in de EU. Dit betekent dat Letland, 12 jaar vanaf het moment dat Letland tot de eurozone toetreedt, een lager aantal aandelen in het maatschappelijk kapitaal van het ESM zal hebben. Na 12 jaar (in 2026) wordt de bijdragesleutel voor Letland aangepast, waardoor het aantal aandelen toeneemt. Letland zal het resterende gedeelte van het volgestort kapitaal dan storten. In bovenstaande tabel is het aandeel van Letland in het maatschappelijk kapitaal weergegeven voor 2014 (de tijdelijke correctie is hierin verwerkt). In bijlage 2 vindt u de aandelen van alle ESM-leden, na de toetreding van Letland.

Proces

Alvorens de ratificatieprocedure van het ESM-Verdrag in Letland kan aanvangen, zal de Raad van gouverneurs van het ESM met onderlinge overeenstemming moeten instemmen met de aanpassingen van het ESM-Verdrag als direct gevolg van de toetreding van een nieuw lid tot het ESM (conform artikel 5(6)(l) en 44 van het ESM-Verdrag).

Voordat de Raad van gouverneurs een besluit neemt, zal een aantal ESM-leden het nationale parlement consulteren over bovengenoemde aanpassingen van het ESM-Verdrag. Naar verwachting zal de Raad van gouverneurs op 23 oktober besluiten over deze aanpassingen. Volgens artikel 48(3) zal het ESM-Verdrag twintig dagen na de neerlegging van de akte van toetreding in werking treden in Letland. Vervolgens zal Letland, binnen vijftien dagen na inwerkingtreding van het Verdrag, de eerste tranche van het volgestort kapitaal moeten voldoen. Letland zal, net als de huidige ESM-leden, het volgestort kapitaal in vijf tranches storten (conform artikel 41(1) van het ESM-Verdrag).

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Datum

Ons kenmerk
BFB 2013-13136M

De bovengenoemde aanpassingen van het ESM-Verdrag, samenhangend met de toetreding van een nieuw lid tot het ESM, volgen van rechtswege uit het ESM-Verdrag. Met deze brief informeer ik de beide Kamers over de consequenties van de Letse toetreding. Het toetreden van Letland tot het ESM-Verdrag heeft geen gevolgen voor het aantal Nederlandse aandelen in het ESM en daarmee ook niet voor de Nederlandse begroting. Gelet op het bovenstaande is het kabinet voornemens in te stemmen met de toetreding van Letland tot het ESM en de bijbehorende aanpassingen van het ESM-Verdrag in de vergadering van de Raad van gouverneurs. Zonder bezwaren van een van beide Kamers, zal ik als Nederlandse ESM-gouverneur in de vergadering van de Raad van gouverneurs op 23 oktober instemmen met toetreding van Letland tot het ESM.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem